

Osiedle Urzędnicze w Krakowie : urbanistyka i architektura 1924-1942 / Maciej Motak. – Kraków, 2018

Spis treści

1. Wstęp	13
1.1. Wybór tematu	13
1.2. Zakres opracowania - czasowy, terytorialny, merytoryczny oraz tło statystyczne	13
1.3. Stan badań	17
1.4. Źródła	18
1.5. Układ opracowania	20
1.6. Uwagi dodatkowe	21
2. Geneza i tło powstania Osiedla Urzędniczego	25
2.1. Rozwój urbanistyczny miasta w latach 1900-1939	25
2.1.1. Kraków u progu XX wieku. Starania o powiększenie miasta	25
2.1.2. Powstanie Wielkiego Krakowa	27
2.1.3. Rozwój urbanistyczny Krakowa w okresie międzywojennym	31
2.2. Przyłączenie rejonu Osiedla Urzędniczego do miasta	36
2.2.1. Obszar dworski (folwark) Piaski	36
2.2.2. Gmina Grzegórzki i Piaski	39
2.3. Towarzystwo Osiedli Urzędniczych w latach 1921-1939	42
2.3.1. Problemy mieszkaniowe urzędników odrodzonego państwa	43
2.3.2. Założenie Towarzystwa Osiedli Urzędniczych	45
2.3.3. Starania TOU o pozyskanie gruntów pod zabudowę	48
2.3.4. Dalsza działalność Towarzystwa Osiedli Urzędniczych	53
3. Urbanistyka Osiedla Urzędniczego 1924-1939	59
3.1. Opis i analiza planu regulacyjnego Osiedla Urzędniczego z 1924 roku	59
3.1.1. Rysunek planu osiedla	59
3.1.2. Teren przyszłego osiedla	60
3.1.3. Charakterystyka planu	61
3.1.4. Rozplanowanie Osiedla Urzędniczego - podsumowanie	65
3.2. Twórca planu Osiedla Urzędniczego - Marian Lenk	68
3.3. Plan Osiedla Urzędniczego a inne plany rejonu	70
3.3.1. Plan osiedli Oficerskiej Spółdzielni Mieszkaniowej	71
3.3.2. Plan „Terytoriów”	72
3.3.3. Pozostałe plany w sąsiedztwie Osiedla Urzędniczego	76
3.3.4. Nowa dzielnica - zespół osiedli północno-wschodniego Krakowa	79
3.4. Realizacja planu Osiedla Urzędniczego	81
3.4.1. Początki realizacji	81
3.4.2. Postępy zabudowy	83
3.4.3. Próby przyspieszenia procesu zabudowy	85

3.4.4. Rzeki i przeprawy	87
3.4.5. Komunikacja publiczna	91
3.4.6. Drogi, infrastruktura oraz inne powiązania osiedla z centrum miasta	92

4. Architektura Osiedla Urzędniczego 1925-1942. Opis i analiza projektów i realizacji na parcelach TOU od 1 do 78 **97**

4.1. Parcela TOU nr 1. Dom przy ulicy Olszyny 1 i dzisiejszej ulicy Narzymskiego 2	99
4.2. Parcela TOU nr 2	104
4.3. Parcela TOU nr 3	105
4.4. Parcela TOU nr 4	105
4.5. Parcela TOU nr 5	105
4.6. Parcela TOU nr 6	106
4.7. Parcela TOU nr 7	106
4.8. Parcela TOU nr 8. Dom przy dzisiejszej ulicy Lesistej 8	106
4.9. Parcela TOU nr 9	109
4.10. Parcela TOU nr 10	109
4.11. Parcela TOU nr 11	110
4.12. Parcela TOU nr 12	110
4.13. Parcela TOU nr 13. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 8	110
4.14. Parcela TOU nr 14. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 5	115
4.15. Parcela TOU nr 15	120
4.16. Parcela TOU nr 16. Dom przy dzisiejszej ulicy Krynicznej 5	120
4.17. Parcela TOU nr 17. Dom przy dzisiejszej ulicy Krynicznej 7	123
4.18. Parcela TOU nr 18. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Krynicznej	125
4.19.-20. Parcele TOU nr 19 i 20. Dom przy dzisiejszej ulicy Lotniczej 6	128
4.21.-22. Parcele TOU nr 21 i 22. Dom przy dzisiejszej ulicy Lotniczej 4 i 4a	131
4.23. Parcela TOU nr 23	139
4.24. Parcela TOU nr 24	140
4.25. Parcela TOU nr 25	140
4.26. Parcela TOU nr 26. Dom przy dzisiejszej ulicy Nadbrzeżnej 3	140
4.27. Parcela TOU nr 27	145
4.28. Parcela TOU nr 28	145
4.29. Parcela TOU nr 29	145
4.30. Parcela TOU nr 30	146
4.31. Parcela TOU nr 31. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 13	146
4.32. Parcela TOU nr 32. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 15	149
4.33. Parcela TOU nr 33. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 17	152
4.34. Parcela TOU nr 34	156
4.35. Parcela TOU nr 35	156
4.36. Parcela TOU nr 36	157
4.37.-38. Parcele TOU nr 37 i 38. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego	157
4.39. Parcela TOU nr 39. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej	

ulicy Raciborskiego	159
4.40. Parcela TOU nr 40. Dom przy dzisiejszej ulicy Raciborskiego 15	161
4.41. Parcela TOU nr 41. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Raciborskiego	165
4.42. Parcela TOU nr 42. Dom przy dzisiejszej ulicy Raciborskiego 19	167
4.43. Parcela TOU nr 43	172
4.44. Parcela TOU nr 44. Dom przy dzisiejszej ulicy Lotniczej 24	172
4.45.-46. Parcele TOU nr 45 i 46. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Lotniczej	176
4.47. Parcela TOU nr 47	178
4.48. Parcela TOU nr 48. Dom przy dzisiejszej ulicy Lotniczej 16	178
4.49. Parcela TOU nr 49. Dom przy dzisiejszej ulicy Lotniczej 14b	183
4.50. Parcela TOU nr 50. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Lotniczej	186
4.51. Parcela TOU nr 51. Dom przy dzisiejszej ulicy Lotniczej 12 oraz wcześniejszy niezrealizowany projekt domu	187
4.52. Parcela TOU nr 52	192
4.53.-54. Parcele TOU nr 53 i 54	193
4.55. Parcela TOU nr 55. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 22 i obecnej ulicy Lesistej 1	193
4.56. Parcela TOU nr 56	199
4.57. Parcela TOU nr 57	199
4.58. Parcela TOU nr 58	199
4.59. Parcela TOU nr 59	200
4.60. Parcela TOU nr 60. Dom przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego 28	200
4.61.-64. Parcele TOU nr 61 i 62 oraz 63 i 64. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Narzymskiego	207
4.65. Parcela TOU nr 65. Dom przy dzisiejszej ulicy Wereszyckiego 1	207
4.66. Parcela TOU nr 66. Niezrealizowany projekt domu przy dzisiejszej ulicy Raciborskiego	213
4.67. Parcela TOU nr 67	215
4.68. Parcela TOU nr 68. Nieistniejący dom przy dzisiejszej ulicy Olszyny 14	215
4.69. Parcela TOU nr 69. Nieistniejący dom przy dzisiejszej ulicy Olszyny 13	219
4.70. Parcela TOU nr 70. Dom przy dzisiejszej ulicy Olszyny 12	224
4.71.-72. Parcele TOU nr 71 i 72. Dom przy dzisiejszej ulicy Olszyny 11	227
4.73. Parcela TOU nr 73	232
4.74. Parcela TOU nr 74	232
4.75.-76. Parcele TOU nr 75 i 76. Dom przy dzisiejszej ulicy Olszyny 9	232
4.77. Parcela TOU nr 77. Dom przy dzisiejszej ulicy Lesistej 5	238
4.78. Parcela TOU nr 78. Dom przy dzisiejszej ulicy Olszyny 8	242
5. Domy Osiedla Urzędniczego. Synteza i podsumowanie	249
5.1. Efekty realizacji domów - dane liczbowe	249
5.2. Typy zabudowy	250
5.3. Inwestorzy i mieszkańcy	251

5.4. Życie codzienne w przestrzeni Osiedla Urzędniczego	255
5.5. Architekci i budowniczy	261
5.6. Projekty	268
5.7. Prawo budowlane Drugiej Rzeczypospolitej	271
5.8. Krakowski urząd budowlany	272
5.9. Realizacja domów	275
5.10. Trwałość domów: zastosowane konstrukcje i materiały	276
5.11. Użyteczność domów: rozplanowanie i układ funkcjonalno-przestrzenny	278
5.12. Piękno domów: forma architektoniczna, stylistyka, detal	280
5.13. Ekonomia: koszty realizacji i wartość materialna domów	283
5.14. Stan zachowania budynków - forma, funkcja, konstrukcja	285
5.15. Zestawienie podstawowych danych dotyczących domów Osiedla Urzędniczego oraz ich architektów i budowniczych	286
5.16. Osiedle Urzędnicze w Krakowie na tle podobnych dzieł w Drugiej Rzeczypospolitej	299
6. Zarys przemian funkcjonalno-przestrzennych i architektonicznych obszaru Osiedla Urzędniczego po 1939 roku	307
6.1. Osiedle Urzędnicze w czasie wojny: 1939-1945	307
6.2. Rozwój Osiedla Urzędniczego po II wojnie światowej, do około 1963 roku	309
6.3. Przemiany rejonu dawnego Osiedla Urzędniczego od około 1963 do 1989 roku	317
6.4. Rejon dawnego Osiedla Urzędniczego od 1989 roku do chwili obecnej (2018)	324
7. Wnioski i zakończenie	327
Literatura	331
Indeks osobowy	339
Streszczenie	347
Abstract	349